

Zoeken naar een openstaande vacature op een banenmarkt in Winschoten. FOTO ARCHIEF HUISMAN MEDIA

Stilte voor de storm op de arbeidsmarkt

Duizenden banen staan op de tocht bij grote bedrijven zoals Shell, KLM, Tata Steel en BAM. Spoelt die ontslaggolf ook aan in Noord-Nederland? Kan de overheid hier iets doen?

GERDT VAN HOFSLLOT

Eerst het goede nieuws. Het aantal aanvragen van werkloosheidsuitkeringen in het Noorden stijgt nog niet of nauwelijks. Er is dus geen sprake van het op grote schaal op straat zetten van personeel, zegt arbeidsmarktadviseur Erik Oosterveld van het UWV Noord in Groningen.

Maar, voegt hij in één adem toe: „De WW vertelt niet wat er werkelijk aan de hand is in de economie. De situatie in veel bedrijven is slecht. Ondernemers houden hun personeel in dienst door de steunmaatregelen van de overheid. Die maatregelen worden geleidelijk aan afgebouwd. Wij verwachten dat in de loop van het najaar en begin volgend jaar het aantal ontslagen toeneemt. Het kan op een gegeven moment heel hard gaan.”

Het UWV bereidt zich daar ook op voor. „We zijn al bezig om nieuw personeel op te leiden. We stellen ons in op veel nieuwe aanvragen van uitkeringen.”

Directeur Ton Schroor van VNO-NCW MKB Noord houdt zijn hart vast. „We zien nu het effect van de

eerste grote coronagolf. Die raakt de economie met enige vertraging. De komende drie weken zijn cruciaal, dan zal blijken of het lukt een lockdown af te wenden. Daar maak ik me wel heel veel zorgen over.”

Kan de overheid in het Noorden iets doen om de gevolgen te verzachten? Ja, denkt de werkgeversvoorman. „Laat het geld in het Noorden rollen. Voer werk uit, houd de economie op gang. En geef bij gelijke geschiktheid klussen aan ondernemers uit het gebied. Een opdracht van tienduizend euro kan een zzp'er uit pak hem beet Slochteren de winter door helpen.”

Werknemers moeten goed nadenken over omscholing. „Er verandert echt wel iets. We gaan veel meer digitaal doen. Je moet leren tijdens je werk, werkgevers moeten daar ruimte voor geven. En de overheid moet zorgen voor voldoende geld voor omscholing.”

Ook de Groninger hoogleraar regionale arbeidsmarktanalyse en voorzitter van de SER Noord-Nederland Joke van Dijk denkt dat omscholing onvermijdelijk is. „In plaats van in een winkel werken, moet je straks misschien pakketjes bezor-

‘Je kunt niet alle bedrijven overeind houden’

gen. We winkelen en reizen minder. De economie verandert en dat heeft gevolgen voor de arbeidsmarkt.”

Hij stelt dat Noord-Nederland wordt beschermd door de grote overheidssector in dit deel van het land. „De universiteit ontslaat geen mensen. En dat gebeurt ook niet in de zorg, die goed is vertegenwoordigd in Groningen. Noord-Nederland had aanvankelijk trouwens ook weinig besmettingen en daardoor weinig ziekteverzuim.”

Het doen van voorspellingen is trouwens lastig, verzucht Van Dijk. „Ik had 10 maart een lezing, waarin het woord corona niet eens voorkwam. Die werd uitgesteld door het oploeiende virus. Toen was het probleem nog: hoe kom je in hemelsnaam aan nieuw personeel?”

Steven Brakman, hoogleraar in-

ternationale economie aan de Rijksuniversiteit Groningen, constateert dat het kabinet door de gulle steun aan bedrijven de economie aan de praat heeft gehouden. „Dat is hartstikke goed beleid. Nu is wel duidelijk dat deze lastige situatie langer duurt dan gehoopt en verwacht. Je kunt niet alle bedrijven overeind houden. Wat we nu zien is stilte voor de storm. Bedrijven zijn feitelijk al failliet en er zijn meer mensen werkloos dan uit de cijfers blijkt.”

Kan een lokale of regionale overheid iets doen? „Gemeentes hebben geen geld. Maar ze kunnen iets doen aan het toezicht, om te zorgen dat het virus zich niet verder verspreidt. Een burgemeester kan zich hard maken voor het dragen van mondkapjes op straat. We moeten alles doen om te voorkomen dat iedereen straks weer thuiszit en het huis niet meer uitkomt.”

Ondertussen leent de overheid miljarden om de BV Nederland overeind te houden. Die schuldenberg moet straks wel worden afgelost. „Iedereen wordt heel nerveus van de staatsschuld. Maar in het verleden was die soms veel hoger”, stelt Brakman gerust.